

BRS (HONOURS)
SEMESTER - 6
SYLLABUS

COURSE NAME : BRS (Honors)

SEMSTER – 06

Sr. No	Subject Code	Subject Name	Subject Selection	Course Type	Credit	Internal Marks		Written Marks		Total Marks		Total Marks	Paper Duration
						Theory	Practical	Theory	Practical	Theory	Practical		
1		An Introduction to Digital Marketing	Compulsory	FND-10	3	12--30	--	28-70	--	40-100	--	40-100	2:30 Hrs
2		Agronomy - Fertilizer On Agriculture Inputs	Any One	CORE-18	3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
3		Animal Husbandry - Common Diseases Of Cattle			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
4		Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
5		Rural Extension - Adaption & Diffusion			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
6		Organic Farming - Natural Farming			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
7		Agronomy - Neoteric Techniques Of Agriculture			Any One	CORE-19	3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20
8		Animal Husbandry - Common Diseases Of Cattle	3	12--30			--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
9		Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society	3	12--30			--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
10		Rural Extension - Adaption & Diffusion	3	12--30			--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
11		Organic Farming - Natural Farming	3	12--30			--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
12		Agronomy - World Soil Organisms	Any One	CORE-20			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20
13		Animal Husbandry - Common Diseases Of Cattle			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
14		Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
15		Rural Extension - Adaption & Diffusion			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
16		Organic Farming - Natural Farming			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
17		Agronomy - Agricultural Bio Technology			CORE-21	3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100
18		Animal Husbandry - Common Diseases Of Cattle	3	12--30		--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs	

19		Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society	Any One		3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
20		Rural Extension - Adaption & Diffusion			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
21		Organic Farming - Natural Farming			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
22		Agronomy - Natural Farming	Any One	CORE-22	3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
23		Animal Husbandry - Common Diseases Of Cattle			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
24		Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
25		Rural Extension - Adaption & Diffusion			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs
26		Organic Farming - Natural Farming			3	12--30	--	20--50	08--20	32--80	08--20	40-100	2:00 Hrs

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	FDN - 10		An Introduction to Digital Marketing	03	30	70	00	2.30 hrs

FDN : 10 An Introduction to Digital Marketing

હેતુઓ : -	૧) વિદ્યાર્થીઓ બજારમાં 9 માલ સમાન કઈ રીતે વેચે તે જાણે ૨) વિદ્યાર્થીઓ બજારનું મોડેલ બનાવતા શીખે.
-----------	---

Unit - ૧	૧.૧ બજારનો અર્થ અને મહત્વ ૧.૨ બજારનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ ૧.૩ બજારના ઘટકો.
Unit - ૨	૨.૧ વેચાણનો અર્થ અને મહત્વ ૨.૨ વેચાણની પદ્ધતિઓ ૨.૩ વેચાણ અને બજાર વચ્ચેનો તફાવત
Unit - ૩	૩.૧ બજારના માલનું વિતરણ ૩.૨ વિતરણની મુશ્કેલીઓ ૩.૩ માલ(સામાન) પર નિશાનીના ફાયદા.
Unit - ૪	૪.૧ કિંમતનો અર્થ અને મહત્વ ૪.૨ કિંમત નિર્ધારણ નો અર્થ અને ઉદ્દેશો ૪.૩ કિંમત નીતિ પર અસર કરતા પરિબલો.

સંદર્ભ ગ્રંથ :

૧. શેરબજારમાં સફળ કેવી રીતે થશે.-મહેશ ચન્દ્રકૌશિક
૨. ભારતીય શેરબજારનું માર્ગદર્શન - જીતેન્દ્ર ગાવા

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 18		AGRONOMY	03	30	50	20	2.00 hrs

Core : 18 AGRONOMY – Fertilizer On Agriculture Inputs

હેતુઓ : -	૧) વિદ્યાર્થીઓ ખેતીમાં વપરાતા વિવિધ ખાતરો વિશે જાણે. ૨) ખેતીની ફળદ્રુપતા આધારિત કેવા પ્રકારના ખતરો ખેતીમાં વાપરી શકાય તેની જાણકારી મેળવે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ ખાતરોના પ્રકાર ૧.૨ મંદ સેન્દ્રીય ખાતરો અને સદ્રી સેન્દ્રીય ખતરો ૧.૩ સેન્દ્રીય ખાતર બનાવવાની રીતો ૧.૪ સેન્દ્રીય ખાતર વાપરવાની કાળજી અને તેના ફાયદા
Unit - ૨	૨.૧ જૈવિક ખાતર નો ખ્યાલ ૨.૨ નાઈટ્રોજન સ્થિર કરતા જૈવિક ખાતર ૨.૩ ફોસ્ફરસ દ્રાવ્ય લભ્ય કરતા જૈવિક ખાતર ૨.૪ જૈવિક ખાતર વાપરવાની રીત
Unit - ૩	૩.૧ રસાયણિક ખાતરોનો ખ્યાલ ૩.૨ નાઈટ્રોજનયુક્ત ખાતરો ૩.૩ ફોસ્ફેટિક ખાતરો ૩.૪ પોટાશિક ખાતરો
Unit - ૪	૪.૧ નીમ કોટેડ યુરીયા નેનો યુરીયા - પ્રવાહી ૪.૨ ખાતરોનો કાર્યક્ષમ ઉપયોગ ૪.૩ ખાતરોના કાર્યક્ષમ ઉપયોગ માટે ક્યા મુદ્દા ધ્યાનમાં રાખવાં

- પ્રેક્ટીકલ :
૧. જુદા જુદા ખાતરોના નમુનાઓ એકઠા કરવા અને તેની ઓળખ કરવી.
 ૨. સેન્દ્રીય, અસેન્દ્રીય ખાતર બનાવવાના એકમોની મુલાકાત લેવી.
 ૩. ખાતર વિતરણ કરતા એગ્રો સેન્ટરની મુલાકાત લેવી.

- સંદર્ભ ગ્રંથો :
૧. કૃષિ વિજ્ઞાન - ડો.કે.પી. પટેલ - એગ્રો ઇન્ફો સર્વિસ આણંદ
 ૨. પર્યાવરણ સાથી - વિકસીત - પર્યાવરણ શિક્ષણ કેન્દ્ર અમદાવાદ
 ૩. કૃષિ ઈજનેરી - શ્રી બાબુભાઈ અવરાણી

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 18		Animal husbandry	03	30	50	20	2.00 hrs

Core : 18 Animal husbandry - Common Diseases Of Cattle

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પશુઓમાં આવતા રોગો વિશે જાણે અને તેની સારવાર વિશે માહિતગાર થાય ૨. પશુઓની વિવિધ દવાઓ વિશે વિદ્યાર્થીઓ જાણે
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ આફરાની વ્યાખ્યા ૧.૨ આફરો થવાના કારણો ૧.૩ આફરાના લક્ષણો ૧.૪ આફરાની સારવાર
Unit - ૨	૨.૧ પશુને અપચો થવાના કારણો ૨.૨ પશુને અપચો થવાના લક્ષણો ૨.૩ અપચાની સારવાર
Unit - ૩	૩.૧ અસ્થિ ભંગ એટલે શું ? ૩.૨ અસ્થિ ભંગ થવાના કારણો ૩.૩ અસ્થિ ભંગના લક્ષણો ૩.૪ અસ્થિ ભંગની સારવાર
Unit - ૪	૪.૧ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામાન્ય દવાઓ અને તેનો ઉપયોગ ૪.૨ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં દેશી ઔષધીઓ ૪.૩ પશુને દવા આપવાની રીતો ૪.૪ પશુને દવા આપતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો

- પ્રેક્ટિકલ : ૧. પશુઓમાં થતા રોગોનો અભ્યાસ કરી તેની દેશી સારવાર વિશે જાણકારી મેળવવી.
૨. પશુઓમાં કયા રોગોમાં કઈ રશી વપરાય એ જાણી રશીકરણની પદ્ધતિ વિશે જાણવું.
૩. પશુ સારવાર કેન્દ્રની મુલકાત.

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. પશુ રોગ ચિકિત્સા - ડૉ. ઓમપ્રકાશ સક્સેના
૨. પશુ માંદા રોગ વિજ્ઞાન/પ્રસ્તુતિ વિજ્ઞાન અને કુત્રિમ ગર્ભધારણ - ડૉ. ઉત્તમસિંહ શેખાવત
૩. સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ પશુપાલન - આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી

Name of Course	Sem ester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Cred its	Internal marks	Externa l marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 18		Dairy technology	03	30	50	20	2.00 hrs

Core: 18 Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society

હેતુઓ : -	૧. દૂધ ઉત્પાદન વ્યવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સહકારી મંડળીઓ વિશે સમજે ૨. દૂધ મંડળીઓ દ્વારા દૂધ એકત્રિકરણની પ્રક્રિયા સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશ ૧.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની રચના ૧.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના નિયમો
Unit - ૨	૨.૧ દૂધ સહકારી મંડળીમાં દૂધ ખરીદી અને પરીક્ષણ ૨.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની વ્યવસ્થાપક સમિતિ ૨.૩ વ્યવસ્થાપક સમિતિની ફરજો, પ્રમુખની ફરજો
Unit - ૩	૩.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના કર્મચારીઓની ફરજો ૩.૨ દૂધ મંડળીના મંત્રીની ફરજો ૩.૩ મંડળીના નફાની વહેંચણી
Unit - ૪	૪.૧ દૂધ મંડળીની પશુપાલન વિસ્તરણ સેવાઓ ૪.૨ મંડળીના હિસાબોનું ઓડિટ, મંડળીના હિસાબો અને નિરક્ષણ વ્યવસ્થા ૪.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના ફાયદા

પ્રેક્ટિકલ :

૧. વિદ્યાર્થીઓએ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓની મુલાકાત લેવી
૨. દૂધ એકત્રીકરણ, દૂધના ચરબીના ટકા, દૂધની કિંમત, વાર્ષિક અહેવાલોનો અભ્યાસ કરવો.
૩. દૂધ ઉત્પાદન સહકારી ડેરીની મુલાકાત લઈ, દૂધ પ્રોસેસિંગ સમજ મેળવે

સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. આદર્શ પશુપાલન

૨. ડેરી વિજ્ઞાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 18		Rural extension	03	30	50	20	2.00 hrs

Core : 18 Rural Extension :- Adaption & Diffusion

હેતુઓ : -	<p>૧. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવાવની પ્રક્રિયાનો આવનારી કક્ષાનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૨. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવાની ખાસિયતોનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૩. વિદ્યાર્થીઓ પ્રસારણ પ્રક્રિયાથી માહિતગાર બને.</p>
-----------	---

Unit - ૧	<p>૧.૧ અપનાવવાની વ્યાખ્યા,અપનાવવાની પ્રક્રિયા અને સભાનતા</p> <p>૧.૨ રસ અને માહિતગારી અવસ્થા</p> <p>૧.૩ અજમાયસ કર્તા</p> <p>૧.૪ અપનાવવાની કક્ષા,અપનાવવાની પ્રક્રિયામાં માહિતી મેળવવના સ્થાનો</p>
Unit - ૨	<p>૨.૧ અપનાવનાર ખેડૂતોની વ્યક્તિગત ખાસિયતો.</p> <p>૨.૨ વલણ અને મુલ્યો</p> <p>૨.૩ જૂથ સભ્યપદ,સામાજિક મોભો</p> <p>૨.૪ ખેતીના ધંધાની ખાસિયતો અને માહિતીના સાધનો</p>
Unit - ૩	<p>૩.૧ નવા વિચાર પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિની ખાસિયતો</p> <p>૩.૨ ખર્ચ ફાયદાકારક ઉત્પાદન</p> <p>૩.૩ જટિલતા,દૃશ્યતા</p> <p>૩.૪ વિભાજકતા,સુસંગતા</p>
Unit - ૪	<p>૪.૧ પ્રસારણ</p> <p>૪.૨ પ્રસારણની વ્યાખ્યા અને ખ્યાલ</p> <p>૪.૩ અપનાવવાનું અને પ્રસારણનો તફાવત</p> <p>૪.૪ પ્રસારણની નવી શોધના પ્રકારો</p>

- પ્રેક્ટીકલ :-
- ૧.માહિતી પ્રસારણનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૨.સ્વપ્રેરણાના કારણોનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૩.પ્રેરણા અને સ્વીકારનો સબંધ સમજવો.
 - ૪.નવા વિચારની પ્રેરણા ફેલાવવાનું આયોજન કરવું.

- સંદર્ભગ્રંથો :-
૧. કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ-લે ઈશ્વરભાઈ પટેલ
 ૨. વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળતત્વો-લે ધીરન ધકાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE – 18		Organic farming	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE - 18 : Organic Farming - Natural Farming

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ખેતી વિશે માહિતગાર થાય. ૨. હાલના સમયમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની ઉપયોગીતા વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીનો ખ્યાલ ૧.૨ પ્રાકૃતિક ખેતીનું મહત્વ ૧.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની જરૂરિયાત
Unit - ૨	૨.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૨.૨ પ્રાકૃતિક ખેતી પદ્ધતિ ૨.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવતા ખાતર અને દવા
Unit - ૩	૩.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૩.૨ ટકાઉ વિકાસના ધ્યેયો સાથે પ્રાકૃતિક ખેતીનો સબંધ ૩.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની શક્યતાઓ.
Unit - ૪	૪.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીની વિવિધ સહાય યોજનાઓ ૪.૨ દસપર્ણીઅર્ક બનાવવાની રીત ૪.૩ ગૌપાલન સહાય યોજના

પ્રેક્ટીકલ :- ૧. પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવેલી દવાઓ બનાવતા શીખે
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી કરતા ખેડૂતની મુલાકાત લેવી.

સંદર્ભ ગ્રંથ :- ૧. પ્રાકૃતિક કૃષિ - આચાર્ય દેવવ્રત
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી - ડૉ. સી. પી. શ્રીવાસ્તવ

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 19		Agronomy	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 19 : Agronomy-Neoteric Techniques Of Agriculture

હેતુઓ : -	<p>૧.ગ્રીન હાઉસમાં કેવા કેવા પ્રકારના છોડ ઉગાડી શકાય તે અંગેની માહિતી મેળવે.</p> <p>૨.હાલના સમયમાં ઝીરો બજેટ ખેતી કેવી રીતે ઉપયોગી છે અને તેના ફાયદાઓ વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.</p> <p>૩.કરાર આધારિત ખેતી વિશે જાણકારી પ્રાપ્ત કરે.</p>
-----------	--

Unit - ૧	<p>૧.૧ ગ્રીન હાઉસનો ખ્યાલ</p> <p>૧.૨ ગ્રીન હાઉસમાં સ્થળની પસંદગી</p> <p>૧.૩ ગ્રીન હાઉસના ફાયદા</p>
Unit - ૨	<p>૨.૧ હાઇડ્રોપોનિક્સનો ખ્યાલ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૨.૨ હાઇડ્રોપોનિક્સ પદ્ધતિના પ્રકાર</p> <p>૨.૩ હાઇડ્રોપોનિક્સના ફાયદા</p>
Unit - ૩	<p>૩.૧ કોન્ટ્રાક્ટ ફાર્મિંગનો ખ્યાલ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૩.૨ કોન્ટ્રાક્ટ ફાર્મિંગના ફાયદા</p> <p>૩.૩ કોન્ટ્રાક્ટ ફાર્મિંગની મર્યાદા</p> <p>૩.૪ કોન્ટ્રાક્ટ ફાર્મિંગનું સ્વરૂપ</p>
Unit - ૪	<p>૪.૧ ઝીરો બજેટ નેચરલ ફાર્મિંગ</p> <p>૪.૨ ઝીરો બજેટ નેચરલ ફાર્મિંગના ઘટકો, જરૂરિયાતો</p> <p>૪.૩ ઝીરો બજેટ નેચરલ ફાર્મિંગના લાભો.</p> <p>૪.૪ ઝીરો બજેટ નેચરલ ફાર્મિંગ સામે ઊભા થતા પડકારો..</p>

- પ્રેક્ટીકલ :
૧. હાઇડ્રોપોનિક્સનું મોડલ બનાવવું
 ૨. ઝીરો બજેટ નેચરલ ફાર્મિંગ
 ૩. ગ્રીન હાઉસ અને નેટ હાઉસની મુલાકાત લેવી.

- સંદર્ભ ગ્રંથો :
૧. ખેતી ઈજનેરી - બાબુભાઈ અવરણી
 ૨. જમીન વિજ્ઞાન અને વ્યવસ્થા -ડો.હસમુખ સુથાર
 ૩. સજીવ ખેતી તરફ - પર્યાવરણ કેન્દ્ર -અમદાવાદ
 ૪. હાઇડ્રોપોનિક્સ - કૃષિ યુનિ.આણંદ

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 19		Animal husbandry	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 19 :Animal husbandry-Common Diseases Of Cattle

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પશુઓમાં આવતા રોગો વિશે જાણે અને તેની સારવાર વિશે માહિતગાર થાય ૨. પશુઓની વિવિધ દવાઓ વિશે વિદ્યાર્થીઓ જાણે
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ આફરાની વ્યાખ્યા ૧.૨ આફરો થવાના કારણો ૧.૩ આફરાના લક્ષણો ૧.૪ આફરાની સારવાર
Unit - ૨	૨.૧ પશુને અપચો થવાના કારણો ૨.૨ પશુને અપચો થવાના લક્ષણો ૨.૩ અપચાની સારવાર
Unit - ૩	૩.૧ અસ્થિ ભંગ એટલે શું ? ૩.૨ અસ્થિ ભંગ થવાના કારણો ૩.૩ અસ્થિ ભંગ થવાના લક્ષણો ૩.૪ અસ્થિ ભંગની સારવાર
Unit - ૪	૪.૧ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામાન્ય દવાઓ અને તેનો ઉપયોગ ૪.૨ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં દેશી ઔષધીઓ ૪.૩ પશુને દવા આપવાની રીતો ૪.૪ પશુને દવા આપતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો

- પ્રેક્ટિકલ : ૧. પશુઓમાં થતા રોગોનો અભ્યાસ કરી તેની દેશી સારવાર વિશે જાણકારી મેળવવી.
૨. પશુઓમાં કયા રોગોમાં કઈ રશી વપરાય એ જાણી રશીકરણની પદ્ધતિ વિશે જાણવું.
૩. પશુ સારવાર કેન્દ્રની મુલકાત.

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. પશુ રોગ ચિકિત્સા - ડૉ. ઓમપ્રકાશ સક્સેના
૨. પશુ માંદા રોગ વિજ્ઞાન / પ્રસ્તુતિ વિજ્ઞાન અને કુત્રિમ ગર્ભધારણ - ડૉ. ઉત્તમસિંહ શેખાવત
૩. સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ પશુપાલન - આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 19		Dairy technology	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 19 : Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society

હેતુઓ : -	૧. દૂધ ઉત્પાદન વ્યવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સહકારી મંડળીઓ વિશે સમજે ૨. દૂધ મંડળીઓ દ્વારા દૂધ એકત્રિકરણની પ્રક્રિયા સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશ ૧.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની રચના ૧.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના નિયમો
Unit - ૨	૨.૧ દૂધ સહકારી મંડળીમાં દૂધ ખરીદી અને પરીક્ષણ ૨.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની વ્યવસ્થાપક સમિતિ ૨.૩ વ્યવસ્થાપક સમિતિની ફરજો, પ્રમુખની ફરજો
Unit - ૩	૩.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના કર્મચારીઓની ફરજો ૩.૨ દૂધ મંડળીના મંત્રીની ફરજો ૩.૩ મંડળીના નફાની વહેંચણી
Unit - ૪	૪.૧ દૂધ મંડળીની પશુપાલન વિસ્તરણ સેવાઓ ૪.૨ મંડળીના હિસાબોનું ઓડિટ મંડળીના હિસાબો અને નિરક્ષણ વ્યવસ્થા ૪.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના ફાયદા

પ્રેક્ટિકલ :

૧. વિદ્યાર્થીઓએ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓની મુલાકાત લેવી
૨. દૂધ એકત્રીકરણ, દૂધના ચરબીના ટકા, દૂધની કિંમત, વાર્ષિક અહેવાલોનો અભ્યાસ કરવો.
૩. દૂધ ઉત્પાદન સહકારી ડેરીની મુલાકાત લઈ દૂધ પ્રોસેસિંગ સમજ કેડવે

સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. આદર્શ પશુપાલન

૨. ડેરી વિજ્ઞાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 19		Rural extension	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 19 : Rural Extension :- Adaption & Diffusion

હેતુઓ : -	<p>૧. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવાવની પ્રક્રિયાનો આવનારી કક્ષાનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૨. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવાની ખાસિયતોનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૩. વિદ્યાર્થીઓ પ્રસારણ પ્રક્રિયાથી માહિતગાર બને.</p>
-----------	---

Unit - ૧	<p>૧.૧ અપનાવવાની વ્યાખ્યા,અપનાવવાની પ્રક્રિયા અને સભાનતા</p> <p>૧.૨ રસ અને માહિતગારી અવસ્થા</p> <p>૧.૩ અજમાયસ કર્તા</p> <p>૧.૪ અપનાવવાની કક્ષા,અપનાવવાની પ્રક્રિયામાં માહિતી મેળવવના સ્થાનો</p>
Unit - ૨	<p>૨.૧ અપનાવનાર ખેડૂતોની વ્યક્તિગત ખાસિયતો.</p> <p>૨.૨ વલણ અને મુલ્યો</p> <p>૨.૩ જૂથ સભ્યપદ,સામાજિક મોભો</p> <p>૨.૪ ખેતીના ધંધાની ખાસિયતો અને માહિતીના સાધનો</p>
Unit - ૩	<p>૩.૧ નવા વિચાર પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિની ખાસિયતો</p> <p>૩.૨ ખર્ચ ફાયદાકારક ઉત્પાદન</p> <p>૩.૩ જટિલતા,દૃશ્યતા</p> <p>૩.૪ વિભાજકતા,સુસંગતા</p>
Unit - ૪	<p>૪.૧ પ્રસારણ</p> <p>૪.૨ પ્રસારણની વ્યાખ્યા અને ખ્યાલ</p> <p>૪.૩ અપનાવવાનું અને પ્રસારણનો તફાવત</p> <p>૪.૪ પ્રસારણની નવી શોધના પ્રકારો</p>

- પ્રેક્ટીકલ :-
- ૧.માહિતી પ્રસારણનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૨.સ્વપ્રેરણાના કારણોનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૩.પ્રેરણા અને સ્વીકારનો સબંધ સમજવો.
 - ૪.નવા વિચારની પ્રેરણા ફેલાવવાનું આયોજન કરવું.

- સંદર્ભગ્રંથો :-
૧. કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ-લે ઈશ્વરભાઈ પટેલ
 ૨. વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળતત્વો-લે ધીરન ધકાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 19		Organic farming	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 19 : Organic farming - Natural Farming

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ખેતી વિશે માહિતગાર થાય. ૨. હાલના સમયમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની ઉપયોગીતા વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીનો ખ્યાલ ૧.૨ પ્રાકૃતિક ખેતીનું મહત્વ ૧.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની જરૂરિયાત
Unit - ૨	૨.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૨.૨ પ્રાકૃતિક ખેતી પધ્ધતિ ૨.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવતા ખાતર અને દવા
Unit - ૩	૩.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૩.૨ ટકાઉ વિકાસના ધ્યેયો સાથે પ્રાકૃતિક ખેતીનો સબંધ ૩.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની શક્યતાઓ.
Unit - ૪	૪.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીની વિવિધ સહાય યોજનાઓ ૪.૨ દસપર્ણાચક્ર બનાવવાની રીત ૪.૩ ગૌપાલન સહાય યોજના

પ્રેક્ટીકલ : ૧. પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવેલી દવાઓ બનાવતા શીખે
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી કરતા ખેડૂતની મુલાકાત લેવી.

સંદર્ભ ગ્રંથ : ૧. પ્રાકૃતિક કૃષિ - આચાર્ય દેવવ્રત
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી - ડૉ. સી. પી. શ્રીવાસ્તવ

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 20		Agronomy	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 20 Agronomy - World Soil Organisms

હેતુઓ : -	૧) જમીનની અંદર રહેતા સુક્ષ્મ જીવાતો, બેક્ટેરિયાઓ ખેતીમાં કઈ રીતે ઉપયોગી છે અને તેના દ્વારા પાક ઉત્પાદન પર થતી અસરો વિશે માહિતગાર થાય. ૨) જૈવ વિવિધતાનું મહત્વ સમજે અને તેના સંરક્ષણની બાબતોથી માહિતગાર બને.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ જમીનના જીવોનું વર્ગીકરણ ૧.૨ જમીનની અંદર રહેતા જીવજંતુઓ ૧.૩ જમીનના સુક્ષ્મ જીવો
Unit - ૨	૨.૧ અળસિયાનો પરિચય, વિવિધ જાતો ૨.૨ જમીનમાં અળસિયાનું મહત્વ ૨.૩ જમીનમાં અળસિયાથી થતા ફાયદા
Unit - ૩	૩.૧ બેક્ટેરિયાનો પરિચય ૩.૨ જમીનમાં બેક્ટેરિયાનું કાર્ય ૩.૩ પાક ઉત્પાદન માટે બેક્ટેરિયાનું મહત્વ ૩.૪ બેક્ટેરિયાથી થતા ફાયદા/ગેરફાયદા
Unit - ૪	૪.૧ જમીનમાં રહેલા સજીવોની ઉપયોગીતા ૪.૨ જમીનમાં રહેલા સજીવો દ્વારા થતું નુકસાન ૪.૩ જમીનની વનસ્પતિમાં લીલનું મહત્વ અને કાર્ય

- પ્રેક્ટીકલ :-
૧. વર્મીકમ્પોસ્ટ ખાતર બનાવતા ખેડૂતોની મુલાકાત લેવી.
 ૨. જમીનની અંદર રહેતા જીવજંતુઓનો અભ્યાસ કરવો.

- સંદર્ભ ગ્રંથો :-
૧. જમીન વિજ્ઞાન અને વ્યવસ્થા - બાબુભાઈ આવરાણી
 ૨. સામાન્ય કૃષિ વિજ્ઞાન - ડો. છોટુભાઈ જે પટેલ
 ૩. પ્રાકૃતિક જીવન વિજ્ઞાન - ડો. બી. જી. સાવલા

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 20		Animal husbandry	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 20 Animal husbandry -Common Diseases Of Cattle

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પશુઓમાં આવતા રોગો વિશે જાણે અને તેની સારવાર વિશે માહિતગાર થાય ૨. પશુઓની વિવિધ દવાઓ વિશે વિદ્યાર્થીઓ જાણે
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ આફરાની વ્યાખ્યા ૧.૨ આફરો થવાના કારણો ૧.૩ આફરાના લક્ષણો ૧.૪ આફરાની સારવાર
Unit - ૨	૨.૧ પશુને અપચો થવાના કારણો ૨.૨ પશુને અપચો થવાના લક્ષણો ૨.૩ અપચાની સારવાર
Unit - ૩	૩.૧ અસ્થિ ભંગ એટલે શું ? ૩.૨ અસ્થિ ભંગ થવાના કારણો ૩.૩ અસ્થિ ભંગના લક્ષણો ૩.૪ અસ્થિ ભંગની સારવાર
Unit - ૪	૪.૧ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામાન્ય દવાઓ અને તેનો ઉપયોગ ૪.૨ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં દેશી ઔષધીઓ ૪.૩ પશુને દવા આપવાની રીતો ૪.૪ પશુને દવા આપતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો

- પ્રેક્ટિકલ : ૧. પશુઓમાં થતા રોગોનો અભ્યાસ કરી તેની દેશી સારવાર વિશે જાણકારી મેળવવી.
૨. પશુઓમાં ક્યા રોગોમાં કઈ રશી વપરાય એ જાણી રશીકરણની પદ્ધતિ વિશે જાણવું.
૩. પશુ સારવાર કેન્દ્રની મુલકાત.

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. પશુ રોગ ચિકિત્સા - ડૉ. ઓમપ્રકાશ સક્સેના
૨. પશુ માંદા રોગ વિજ્ઞાન / પ્રસ્તુતિ વિજ્ઞાન અને કુત્રિમ ગર્ભધારણ - ડૉ. ઉત્તમસિંહ શેખાવત
૩. સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ પશુપાલન - આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE- 20		Dairy technology	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 20 Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society

હેતુઓ : -	૧. દૂધ ઉત્પાદન વ્યવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સહકારી મંડળીઓ વિશે સમજે ૨. દૂધ મંડળીઓ દ્વારા દૂધ એકત્રિકરણની પ્રક્રિયા સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશ ૧.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની રચના ૧.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના નિયમો
Unit - ૨	૨.૧ દૂધ સહકારી મંડળીમાં દૂધ ખરીદી અને પરીક્ષણ ૨.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની વ્યવસ્થાપક સમિતિ ૨.૩ વ્યવસ્થાપક સમિતિની ફરજો, પ્રમુખની ફરજો
Unit - ૩	૩.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના કર્મચારીઓની ફરજો ૩.૨ દૂધ મંડળીના મંત્રીની ફરજો ૩.૩ મંડળીના નફાની વહેંચણી
Unit - ૪	૪.૧ દૂધ મંડળીની પશુપાલન વિસ્તરણ સેવાઓ ૪.૨ મંડળીના હિસાબોનું ઓડિટ મંડળીના હિસાબો અને નિરક્ષણ વ્યવસ્થા ૪.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના ફાયદા

પ્રેક્ટિકલ :

૧. વિદ્યાર્થીઓએ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓની મુલાકાત લેવી
૨. દૂધ એકત્રીકરણ, દૂધના ચરબીના ટકા, દૂધની કિંમત, વાર્ષિક અહેવાલોનો અભ્યાસ કરવો.
૩. દૂધ ઉત્પાદન સહકારી ડેરીની મુલાકાત લઈ દૂધ પ્રોસેસિંગ સમજ કેડવે

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. આદર્શ પશુપાલન
૨. ડેરી વિજ્ઞાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE -20		Rural extension	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 20 : Rural Extension :- Adaption & Diffusion

હેતુઓ : -	<p>૧. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવાવની પ્રક્રિયાનો આવનારી કક્ષાનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૨. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવાની ખાસિયતોનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૩. વિદ્યાર્થીઓ પ્રસારણ પ્રક્રિયાથી માહિતગાર બને.</p>
-----------	---

Unit - ૧	<p>૧.૧ અપનાવવાની વ્યાખ્યા,અપનાવવાની પ્રક્રિયા અને સભાનતા</p> <p>૧.૨ રસ અને માહિતગારી અવસ્થા</p> <p>૧.૩ અજમાયસ કર્તા</p> <p>૧.૪ અપનાવવાની કક્ષા,અપનાવવાની પ્રક્રિયામાં માહિતી મેળવવના સ્થાનો</p>
Unit - ૨	<p>૨.૧ અપનાવનાર ખેડૂતોની વ્યક્તિગત ખાસિયતો.</p> <p>૨.૨ વલણ અને મુલ્યો</p> <p>૨.૩ જૂથ સભ્યપદ,સામાજિક મોભો</p> <p>૨.૪ ખેતીના ધંધાની ખાસિયતો અને માહિતીના સાધનો</p>
Unit - ૩	<p>૩.૧ નવા વિચાર પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિની ખાસિયતો</p> <p>૩.૨ ખર્ચ ફાયદાકારક ઉત્પાદન</p> <p>૩.૩ જટિલતા,દૃશ્યતા</p> <p>૩.૪ વિભાજકતા,સુસંગતા</p>
Unit - ૪	<p>૪.૧ પ્રસારણ</p> <p>૪.૨ પ્રસારણની વ્યાખ્યા અને ખ્યાલ</p> <p>૪.૩ અપનાવવાનું અને પ્રસારણનો તફાવત</p> <p>૪.૪ પ્રસારણની નવી શોધના પ્રકારો</p>

- પ્રેક્ટીકલ :-
- ૧.માહિતી પ્રસારણનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૨.સ્વપ્રેરણાના કારણોનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૩.પ્રેરણા અને સ્વીકારનો સબંધ સમજવો.
 - ૪.નવા વિચારની પ્રેરણા ફેલાવવાનું આયોજન કરવું.

- સંદર્ભગ્રંથો :-
૧. કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ-લે ઈશ્વરભાઈ પટેલ
 ૨. વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળતત્વો-લે ધીરન ધકાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE -20		Organic farming	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 20 : Organic farming - Natural Farming

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ખેતી વિશે માહિતગાર થાય. ૨. હાલના સમયમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની ઉપયોગીતા વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીનો ખ્યાલ ૧.૨ પ્રાકૃતિક ખેતીનું મહત્વ ૧.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની જરૂરિયાત
Unit - ૨	૨.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૨.૨ પ્રાકૃતિક ખેતી પધ્ધતિ ૨.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવતા ખાતર અને દવા
Unit - ૩	૩.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૩.૨ ટકાઉ વિકાસના ધ્યેયો સાથે પ્રાકૃતિક ખેતીનો સબંધ ૩.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની શક્યતાઓ.
Unit - ૪	૪.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીની વિવિધ સહાય યોજનાઓ ૪.૨ દસપર્ણીઅર્ક બનાવવાની રીત ૪.૩ ગૌપાલન સહાય યોજના

પ્રેક્ટીકલ : ૧. પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવેલી દવાઓ બનાવતા શીખે
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી કરતા ખેડૂતની મુલાકાત લેવી.

સંદર્ભ ગ્રંથ : ૧. પ્રાકૃતિક કૃષિ - આચાર્ય દેવવ્રત
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી - ડૉ. સી. પી. શ્રીવાસ્તવ

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 21		Agronomy	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE - 21 Agronomy – Agricultural Bio Technology

હેતુઓ : -	૧.વિદ્યાર્થીઓ બાયોટેકનોલોજી વિશે જાણે અને સમજે.. ૨.વિદ્યાર્થીઓ જનીનીક ઇજનેરી પાકો આધારિત ખેતી કરતાં શીખે. ૩.બીટી બિયારણ થી થતા ફાયદાઓ વિશે જાણે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ બાયોટેકનોલોજીનો ખ્યાલ ૧.૨ બાયોટેકનોલોજીના પ્રકાર ૧.૩ જમીન વિજ્ઞાન ૧.૪ જીનેટિક એન્જીનીયરીંગ
Unit - ૨	૨.૧ કૃષિમાં બાયોટેકનોલોજીના પ્રયોજનો ૨.૨ એગ્રોકેમિકલ આધારિત ખેતી ૨.૩ કાર્બનિક ખેતી ૨.૪ જનીનિક ઇજનેરી પાકો આધારિત ખેતી
Unit - ૩	૩.૧ આનુંવણિક રૂપથી સંશોધિત પાકો ૩.૨ બીટી કપાસ ૩.૩ બીટી રીંગણ ૩.૪ જીનેટેકલી મોડિફાઇડ રાઈ/સરસવ
Unit - ૪	૪.૧ વાનસ્પતિક વૃદ્ધિ નિયંત્રકો ૪.૨ ઓક્સીજન ૪.૩ જીબેલીન ૪.૪ ઈથલીન ૪.૫ સાયટોકાયનીન ૪.૬ એબ્સીસિક એસીડ ૪.૭ મેલિક હાઈકેઆઇડ

પ્રેક્ટીકલ :- ૧. બી.ટી બિયારણથી ખેતી કરતાં ખેડૂતોનો અભ્યાસ કરવો.
૨.નજીકની પેશી સંવર્ધન પ્રયોગશાળાની મુલાકાત લઈ જાણકારી મેળવે.

સંદર્ભગ્રંથો :- ૧.જમીન વિજ્ઞાન અને વ્યવસ્થા-ડો. હસમુખ સુથાર
૨.ખેતીના આધુનિક અભિગમો-આણંદ કૃષિ યુ.નિ-આણંદ
૩. પેશી સંવર્ધન ઉપયોગીતા-ડો.ડી.આર.મહેતા-કૃષિ જીવન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 21		Animal husbandry	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 21 Animal husbandry -Common Diseases Of Cattle

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પશુઓમાં આવતા રોગો વિશે જાણે અને તેની સારવાર વિશે માહિતગાર થાય ૨. પશુઓની વિવિધ દવાઓ વિશે વિદ્યાર્થીઓ જાણે
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ આફરાની વ્યાખ્યા ૧.૨ આફરો થવાના કારણો ૧.૩ આફરાના લક્ષણો ૧.૪ આફરાની સારવાર
Unit - ૨	૨.૧ પશુને અપચો થવાના કારણો ૨.૨ પશુને અપચો થવાના લક્ષણો ૨.૩ અપચાની સારવાર
Unit - ૩	૩.૧ અસ્થિ ભંગ એટલે શું ? ૩.૨ અસ્થિ ભંગ થવાના કારણો ૩.૩ અસ્થિ ભંગના લક્ષણો ૩.૪ અસ્થિ ભંગની સારવાર
Unit - ૪	૪.૧ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામાન્ય દવાઓ અને તેનો ઉપયોગ ૪.૨ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં દેશી ઔષધીઓ ૪.૩ પશુને દવા આપવાની રીતો ૪.૪ પશુને દવા આપતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો

- પ્રેક્ટિકલ : ૧. પશુઓમાં થતા રોગોનો અભ્યાસ કરી તેની દેશી સારવાર વિશે જાણકારી મેળવવી.
૨. પશુઓમાં કયા રોગોમાં કઈ રશી વપરાય એ જાણી રશીકરણની પદ્ધતિ વિશે જાણવું.
૩. પશુ સારવાર કેન્દ્રની મુલકાત.

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. પશુ રોગ ચિકિત્સા - ડૉ. ઓમપ્રકાશ સક્સેના
૨. પશુ માંદા રોગ વિજ્ઞાન / પ્રસ્તુતિ વિજ્ઞાન અને કુત્રિમ ગર્ભધારણ - ડૉ. ઉત્તમસિંહ શેખાવત
૩. સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ પશુપાલન - આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 21		Dairy Technology	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 21 Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society

હેતુઓ : -	૧. દૂધ ઉત્પાદન વ્યવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સહકારી મંડળીઓ વિશે સમજે ૨. દૂધ મંડળીઓ દ્વારા દૂધ એકત્રિકરણની પ્રક્રિયા સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશ ૧.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની રચના ૧.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના નિયમો
Unit - ૨	૨.૧ દૂધ સહકારી મંડળીમાં દૂધ ખરીદી અને પરીક્ષણ ૨.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની વ્યવસ્થાપક સમિતિ ૨.૩ વ્યવસ્થાપક સમિતિની ફરજો, પ્રમુખની ફરજો
Unit - ૩	૩.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના કર્મચારીઓની ફરજો ૩.૨ દૂધ મંડળીના મંત્રીની ફરજો ૩.૩ મંડળીના નફાની વહેંચણી
Unit - ૪	૪.૧ દૂધ મંડળીની પશુપાલન વિસ્તરણ સેવાઓ ૪.૨ મંડળીના હિસાબોનું ઓડિટ મંડળીના હિસાબો અને નિરક્ષણ વ્યવસ્થા ૪.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના ફાયદા

- પ્રેક્ટિકલ :- ૧. વિદ્યાર્થીઓએ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓની મુલાકાત લેવી
૨. દૂધ એકત્રિકરણ, દૂધના ચરબીના ટકા, દૂધની કિંમત, વાર્ષિક અહેવાલોનો અભ્યાસ કરવો.
૩. દૂધ ઉત્પાદન સહકારી ડેરીની મુલાકાત લઈ દૂધ પ્રોસેસિંગ સમજ કેડવે

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. આદર્શ પશુપાલન
૨. ડેરી વિજ્ઞાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 21		Rural extension	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE - 21 Rural Extension :- Adaption & Diffusion

હેતુઓ :-	<p>૧. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવવાની પ્રક્રિયાનો આવનારી કક્ષાનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૨. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવવાની ખાસિયતોનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૩. વિદ્યાર્થીઓ પ્રસારણ પ્રક્રિયાથી માહિતગાર બને.</p>
----------	--

Unit - ૧	<p>૧.૧ અપનાવવાની વ્યાખ્યા,અપનાવવાની પ્રક્રિયા અને સભાનતા</p> <p>૧.૨ રસ અને માહિતગારી અવસ્થા</p> <p>૧.૩ અજમાયસ કર્તા</p> <p>૧.૪ અપનાવવાની કક્ષા,અપનાવવાની પ્રક્રિયામાં માહિતી મેળવવાના સ્થાનો</p>
Unit - ૨	<p>૨.૧ અપનાવનાર ખેડૂતોની વ્યક્તિગત ખાસિયતો.</p> <p>૨.૨ વલણ અને મુલ્યો</p> <p>૨.૩ જૂથ સભ્યપદ,સામાજિક મોભો</p> <p>૨.૪ ખેતીના ધંધાની ખાસિયતો અને માહિતીના સાધનો</p>
Unit - ૩	<p>૩.૧ નવા વિચાર પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિની ખાસિયતો</p> <p>૩.૨ ખર્ચ ફાયદાકારક ઉત્પાદન</p> <p>૩.૩ જટિલતા,દૃશ્યતા</p> <p>૩.૪ વિભાજકતા,સુસંગતા</p>
Unit - ૪	<p>૪.૧ પ્રસારણ</p> <p>૪.૨ પ્રસારણની વ્યાખ્યા અને ખ્યાલ</p> <p>૪.૩ અપનાવવાનું અને પ્રસારણનો તફાવત</p> <p>૪.૪ પ્રસારણની નવી શોધના પ્રકારો</p>

- પ્રેક્ટીકલ :-
- ૧.માહિતી પ્રસારણનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૨.સ્વપ્રેરણાના કારણોનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૩.પ્રેરણા અને સ્વીકારનો સબંધ સમજવો.
 - ૪.નવા વિચારની પ્રેરણા ફેલાવવાનું આયોજન કરવું.

- સંદર્ભગ્રંથો :-
૧. કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ-લે ઈશ્વરભાઈ પટેલ
 ૨. વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળતત્વો-લે ધીરન ધકાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 21		Organic farming	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE – 21 Organic farming - Natural Farming

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ખેતી વિશે માહિતગાર થાય. ૨. હાલના સમયમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની ઉપયોગીતા વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીનો ખ્યાલ ૧.૨ પ્રાકૃતિક ખેતીનું મહત્વ ૧.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની જરૂરિયાત
Unit - ૨	૨.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૨.૨ પ્રાકૃતિક ખેતી પદ્ધતિ ૨.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવતા ખાતર અને દવા
Unit - ૩	૩.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૩.૨ ટકાઉ વિકાસના ધ્યેયો સાથે પ્રાકૃતિક ખેતીનો સબંધ ૩.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની શક્યતાઓ.
Unit - ૪	૪.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીની વિવિધ સહાય યોજનાઓ ૪.૨ દસપર્ણીઅર્ક બનાવવાની રીત ૪.૩ ગૌપાલન સહાય યોજના

પ્રેક્ટીકલ : ૧. પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવેલી દવાઓ બનાવતા શીખે
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી કરતા ખેડૂતની મુલાકાત લેવી.

સંદર્ભ ગ્રંથ : ૧. પ્રાકૃતિક કૃષિ - આચાર્ય દેવવ્રત
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી - ડૉ. સી. પી. શ્રીવાસ્તવ

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 22		Agronomy	03	30	50	20	2.00 hrs

CORE - 22 : Agronomy – Natural Farming

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ખેતી વિશે માહિતગાર થાય. ૨. હાલના સમયમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની ઉપયોગીતા વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીનો ખ્યાલ ૧.૨ પ્રાકૃતિક ખેતીનું મહત્વ ૧.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની જરૂરિયાત
Unit - ૨	૨.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૨.૨ પ્રાકૃતિક ખેતી પધ્ધતિ ૨.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવતા ખાતર અને દવા
Unit - ૩	૩.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૩.૨ ટકાઉ વિકાસના ધ્યેયો સાથે પ્રાકૃતિક ખેતીનો સબંધ ૩.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની શક્યતાઓ.
Unit - ૪	૪.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીની વિવિધ સહાય યોજનાઓ ૪.૨ દસપર્ણાઈર્ક બનાવવાની રીત ૪.૩ ગૌપાલન સહાય યોજના

પ્રેક્ટીકલ :- ૧. પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવેલી દવાઓ બનાવતા શીખે
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી કરતા ખેડૂતની મુલાકાત લેવી.

સંદર્ભ ગ્રંથ :- ૧. પ્રાકૃતિક કૃષિ - આચાર્ય દેવવ્રત
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી - ડૉ. સી. પી. શ્રીવાસ્તવ

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 22		Ani. Husbandry	03	30	70		2.30 hrs

CORE - 22 :Animal husbandry-Common Diseases Of Cattle

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પશુઓમાં આવતા રોગો વિશે જાણે અને તેની સારવાર વિશે માહિતગાર થાય ૨. પશુઓની વિવિધ દવાઓ વિશે વિદ્યાર્થીઓ જાણે
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ આફરાની વ્યાખ્યા ૧.૨ આફરો થવાના કારણો ૧.૩ આફરાના લક્ષણો ૧.૪ આફરાની સારવાર
Unit - ૨	૨.૧ પશુને અપચો થવાના કારણો ૨.૨ પશુને અપચો થવાના લક્ષણો ૨.૩ અપચાની સારવાર
Unit - ૩	૩.૧ અસ્થિ ભંગ એટલે શું ? ૩.૨ અસ્થિ ભંગ થવાના કારણો ૩.૩ અસ્થિ ભંગના લક્ષણો ૩.૪ અસ્થિ ભંગની સારવાર
Unit - ૪	૪.૧ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં ઉપયોગમાં લેવાતી સામાન્ય દવાઓ અને તેનો ઉપયોગ ૪.૨ પશુની પ્રાથમિક સારવારમાં દેશી ઔષધીઓ ૪.૩ પશુને દવા આપવાની રીતો ૪.૪ પશુને દવા આપતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો

- પ્રેક્ટિકલ : ૧. પશુઓમાં થતા રોગોનો અભ્યાસ કરી તેની દેશી સારવાર વિશે જાણકારી મેળવવી.
૨. પશુઓમાં ક્યા રોગોમાં કઈ રશી વપરાય એ જાણી રશીકરણની પદ્ધતિ વિશે જાણવું.
૩. પશુ સારવાર કેન્દ્રની મુલકાત.

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. પશુ રોગ ચિકિત્સા - ડૉ. ઓમપ્રકાશ સક્સેના
૨. પશુ માંદા રોગ વિજ્ઞાન / પ્રસ્તુતિ વિજ્ઞાન અને કુત્રિમ ગર્ભધારણ - ડૉ. ઉત્તમસિંહ શેખાવત
૩. સ્વચ્છ અને સ્વસ્થ પશુપાલન - આણંદ કૃષિ યુનિવર્સિટી

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 22		Dairy Technology	03	30	70		2.30 hrs

CORE - 22 : Dairy Technology - Milk Production Co-Operative Society

હેતુઓ : -	૧. દૂધ ઉત્પાદન વ્યવસ્થામાં વિદ્યાર્થીઓ સહકારી મંડળીઓ વિશે સમજે ૨. દૂધ મંડળીઓ દ્વારા દૂધ એકત્રિકરણની પ્રક્રિયા સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીનો ખ્યાલ અને ઉદ્દેશ ૧.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની રચના ૧.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના નિયમો
Unit - ૨	૨.૧ દૂધ સહકારી મંડળીમાં દૂધ ખરીદી અને પરીક્ષણ ૨.૨ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીની વ્યવસ્થાપક સમિતિ ૨.૩ વ્યવસ્થાપક સમિતિની ફરજો, પ્રમુખની ફરજો
Unit - ૩	૩.૧ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના કર્મચારીઓની ફરજો ૩.૨ દૂધ મંડળીના મંત્રીની ફરજો ૩.૩ મંડળીના નફાની વહેંચણી
Unit - ૪	૪.૧ દૂધ મંડળીની પશુપાલન વિસ્તરણ સેવાઓ ૪.૨ મંડળીના હિસાબોનું ઓડિટ મંડળીના હિસાબો અને નિરક્ષણ વ્યવસ્થા ૪.૩ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીના ફાયદા

- પ્રેક્ટિકલ : ૧. વિદ્યાર્થીઓએ દૂધ ઉત્પાદન સહકારી મંડળીઓની મુલાકાત લેવી
૨. દૂધ એકત્રીકરણ, દૂધના ચરબીના ટકા, દૂધની કિંમત, વાર્ષિક અહેવાલોનો અભ્યાસ કરવો.
૩. દૂધ ઉત્પાદન સહકારી ડેરીની મુલાકાત લઈ દૂધ પ્રોસેસિંગ સમજ કેડવે

- સંદર્ભ ગ્રંથો : ૧. આદર્શ પશુપાલન
૨. ડેરી વિજ્ઞાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Code	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 22		Rural Extension	03	30	70		2.30 hrs

CORE - 22 : Rural Extension :- Adaption & Diffusion

હેતુઓ : -	<p>૧. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવવાની પ્રક્રિયાનો આવનારી કક્ષાનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૨. વિદ્યાર્થીઓ અપનાવવાની ખાસિયતોનો અભ્યાસ કરશે.</p> <p>૩. વિદ્યાર્થીઓ પ્રસારણ પ્રક્રિયાથી માહિતગાર બને.</p>
-----------	--

Unit - ૧	<p>૧.૧ અપનાવવાની વ્યાખ્યા,અપનાવવાની પ્રક્રિયા અને સભાનતા</p> <p>૧.૨ રસ અને માહિતગારી અવસ્થા</p> <p>૧.૩ અજમાયસ કર્તા</p> <p>૧.૪ અપનાવવાની કક્ષા,અપનાવવાની પ્રક્રિયામાં માહિતી મેળવવાના સ્થાનો</p>
Unit - ૨	<p>૨.૧ અપનાવનાર ખેડૂતોની વ્યક્તિગત ખાસિયતો.</p> <p>૨.૨ વલણ અને મુલ્યો</p> <p>૨.૩ જૂથ સભ્યપદ,સામાજિક મોભો</p> <p>૨.૪ ખેતીના ધંધાની ખાસિયતો અને માહિતીના સાધનો</p>
Unit - ૩	<p>૩.૧ નવા વિચાર પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિની ખાસિયતો</p> <p>૩.૨ ખર્ચ ફાયદાકારક ઉત્પાદન</p> <p>૩.૩ જટિલતા,દૃશ્યતા</p> <p>૩.૪ વિભાજકતા,સુસંગતા</p>
Unit - ૪	<p>૪.૧ પ્રસારણ</p> <p>૪.૨ પ્રસારણની વ્યાખ્યા અને ખ્યાલ</p> <p>૪.૩ અપનાવવાનું અને પ્રસારણનો તફાવત</p> <p>૪.૪ પ્રસારણની નવી શોધના પ્રકારો</p>

- પ્રેક્ટીકલ :-
- ૧.માહિતી પ્રસારણનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૨.સ્વપ્રેરણાના કારણોનો અભ્યાસ કરવો.
 - ૩.પ્રેરણા અને સ્વીકારનો સબંધ સમજવો.
 - ૪.નવા વિચારની પ્રેરણા ફેલાવવાનું આયોજન કરવું.

- સંદર્ભગ્રંથો :-
૧. કૃષિ વિસ્તરણ શિક્ષણ-લે ઈશ્વરભાઈ પટેલ
 ૨. વિસ્તરણ શિક્ષણના મૂળતત્વો-લે ધીરન ધકાન

Name of Course	Semester	Core/ ELT/ Foundation	Course Cod	Course Title	Credits	Internal marks	External marks	Prac./ viva marks	Ext. exam time duration
BRS (HONORS)	6	CORE - 22		Organic Farming	03	30	70		2.30 hrs

CORE - 22 : Organic farming - Natural Farming

હેતુઓ : -	૧. વિદ્યાર્થીઓ પ્રાકૃતિક ખેતી વિશે માહિતગાર થાય. ૨. હાલના સમયમાં પ્રાકૃતિક ખેતીની ઉપયોગીતા વિશે વિદ્યાર્થીઓ સમજે.
-----------	--

Unit - ૧	૧.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીનો ખ્યાલ ૧.૨ પ્રાકૃતિક ખેતીનું મહત્વ ૧.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની જરૂરિયાત
Unit - ૨	૨.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૨.૨ પ્રાકૃતિક ખેતી પદ્ધતિ ૨.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવતા ખાતર અને દવા
Unit - ૩	૩.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીના સિદ્ધાંતો ૩.૨ ટકાઉ વિકાસના ધ્યેયો સાથે પ્રાકૃતિક ખેતીનો સબંધ ૩.૩ પ્રાકૃતિક ખેતીની શક્યતાઓ.
Unit - ૪	૪.૧ પ્રાકૃતિક ખેતીની વિવિધ સહાય યોજનાઓ ૪.૨ દસપર્ણીઅર્ક બનાવવાની રીત ૪.૩ ગૌપાલન સહાય યોજના

પ્રેક્ટીકલ :- ૧. પ્રાકૃતિક ખેતીમાં ઉપયોગમાં આવેલી દવાઓ બનાવતા શીખે
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી કરતા ખેડૂતની મુલાકાત લેવી.

સંદર્ભ ગ્રંથ :- ૧. પ્રાકૃતિક કૃષિ - આચાર્ય દેવવ્રત
૨. પ્રાકૃતિક ખેતી - ડૉ. સી. પી. શ્રીવાસ્તવ